

سه شنبه 30 مرداد 1397-9 ذی الحجه 1439-21 آگوست

اجباری شدن نام خانوادگی برای افراد در ایران (1313 ش)

اجباری شدن نام خانوادگی برای افراد در ایران (1313 ش)

در ایران انتخاب نام خانوادگی از سال های انقلاب مشروطه در میان قشر روشنفکر جامعه رواج یافته بود، اما با پایان یافتن جنگ جهانی اول و در سال 1304، واحد زیرمجموعه بلدی به «اداره» ارتقا یافت و عنوان «احصائی» برای آن انتخاب شد. پس از آن و در زمان سلطنت رضاشاه، در سال 1313 با تصویب قانون مدنی، استفاده از القاب گذشته منسوخ و انتخاب نام خانوادگی برای کلیه اتباع ایران اجباری شد. در این دوران، افرادی به عنوان مأمور ثبت به مناطق مختلف فرستاده می شدند تا نام خانوادگی برای هر طایفه مرجع قانونی داشته باشد. گزینش نام خانوادگی نیز، معمولاً از چند روش پیروی می کرد که یکی از آنها پیشه نیاکان در يك قوم است. محل اسکان قوم و نام یا شهرت بزرگ خاندان (پدر، پدربزرگ، جد)، از دیگر شیوه های متداول انتخاب نام خانوادگی بوده است. گاهی هم يك نام خانوادگی بر اساس شغل یا حرفه (همچون صراف، جواهریان، پزشک زاد) یا يك ویژگی بدنی یا فیزیکی (خوش چهره، قهرمان) باز می گشت. در نهایت و با تصویب قانون مدنی کشور در سال 1313 ثبت نام خانوادگی نیز، اجباری شد. بر اساس قانون، سرپرست خانواده باید برای خانواده خود نام خانوادگی انتخاب می کرد و نام خانوادگی تخصیص یافته از سوی وی به سایر افراد خانواده اش هم اطلاق می شد. و از آن زمان تاکنون بیش از چهار نسل از ایرانیان به این نام های خانوادگی خوانده می

شوند.

آتش؛ rlm& سوزي "مسجدالاقصي" قبله اول مسلمانان توسط رژیم صهیونیستی اسراییل (1348 ش)

در سي؛ rlm& ام مرداد 1348ش، مسجدالاقصي، اولین قبله مسلمین و یکی از مقدس؛ rlm& ترین معابد مورد احترام ادیان آسمانی، توسط اشغالگران صهیونیست به آتش کشیده شد. ستون؛ rlm& های آتش و دود تا ارتفاع صدها متری به آسمان برخاست. در قسمت جنوب شرقی در حدود دویست متر مربع از سقف مسجد کاملاً منهدم گردید و گنبد مسجد در پنج نقطه سوخت. همچنین یکی از آثار متبرک مسجد و يك منبر مخصوص که هشتصد سال سابقه داشت نیز کاملاً از بین رفت. این جنایت دردناک، بازتاب تند و موج خروشان در جهان اسلام به وجود آورد؛ آتش خشم مبارزان نهضت اسلامی ایران را برافروخته کرد و رژیم شاه را که همیار اسراییل بود، دچار بحران جدی نمود. تلاش روزنامه؛ rlm& های ایران که دست ساواک را در پشت سر داشتند، به منظور فرو نشاندن خشم ملت مسلمان ایران بی؛ rlm& نتیجه ماند. در نهایت محمدرضا پهلوی پس از این حادثه ناگزیر شد تا برای کاستن از خشم عمومی، مزورانه، بیانیه؛ rlm& ای منتشر سازد و اظهار داغداري کند در حالی که وی پس از مدتی که در اجلاس سران کشورهای اسلامی سخنرانی می؛ rlm& کرد، از مسجدالاقصي نامی نبرد. حضرت امام خمینی(ره)، آتش زدن مسجدالاقصي و کنفرانس اسلامی را به شدت محکوم کردند و کنفرانس را متهم نمودند که تلاش دارد جنایت صهیونیسم را در این حادثه لوث کند.

روز بزرگداشت دانشمند شهیر "علامه محمدباقر مجلسی" صاحب کتاب عظیم "بحارالانوار"

علامه محمدباقر مجلسی در سال 1037 ق در اصفهان به دنیا آمد. پدرش مولا محمدتقی مجلسی از شاگردان بزرگ شیخ بهایی بود و در علوم اسلامی از سرآمدان روزگار خود به شمار می؛ rlm& رفت. علامه محمدباقر مجلسی درس و بحث را از چهار سالگی نزد پدر آغاز کرد و نبوغ سرشار او به حدی بود که در چهارده سالگی از فیلسوف و دانشمند بزرگ اسلام، ملا صدرا شیرازی، اجازه روایت گرفت. از آن پس در حضور استادانی چون: علامه شوشتری، میرزای جزایری، ملا محسن فیض کاشانی، ملا صالح مازندرانی و شیخ حرّ عاملی زانوی ادب زد و به مقامات عالی علمی رسید. سپس به تدریس روی آورد و شاگردان بی؛ rlm& شماری از مکتبش استفاده کردند. علامه مجلسی در این حال با خود چنین اندیشید که باید گوهرهای گران بهای اهل؛ rlm& بیت را که جمع؛ rlm& آوری کرده است در قالبی زیبا به نام بحارالانوار بگنجاند تا نه تنها طلاب، بلکه تمام علاقه؛ rlm& مندان بتوانند به سویی قبله دل؛ rlm& ها یعنی کلام اهل؛ rlm& بیت هدایت شوند. از این روی دست به کاری عظیم زد و شروع به نگارش این دایرةالمعارف بزرگ تشیع نمود. کتاب عظیم "بحارالانوار" حاوی احادیث ارزشمند اهل؛ rlm& بیت(ع) در یکصد و ده جلد بزرگ؛ rlm& ترین و ماندگارترین اثر این محدث کبیر شیعه به شمار می؛ rlm& رود. همچنین حقّ الیقین، عین الحیاة، مشکوٰۃ الانوار به فارسی و شرح اربعین، میراث العقول و رساله فی الاوزان به عربی از دیگر آثار این علامه سترگ می؛ rlm& باشند. سرانجام علامه محمدباقر مجلسی این رادمرد علم و عمل در 27 رمضان سال 1111 ق در 74 سالگی درگذشت و در جوار پدر علامه؛ rlm& اش در کنار مسجد جامع اصفهان، مدفون شد.

آغاز هفته جهانی مسجد (تصویب در سال 1382 ش)

به پیشنهاد سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و با تصویب وزرای امور خارجه کشورهای اسلامی در اجلاس تهران، هفته جهانی مسجد از سي؛ rlm& ام مرداد ماه برابر با 21 اوت همزمان با سالگرد آتش زدن مسجدالاقصي توسط رژیم صهیونیستی اسرئیل، برگزار می؛ rlm& شود. در این اجلاس از کشورهای عضو خواسته شد با هدف ارج نهادن به نقش

ارتحال عالم کبیر "علامه طبرسی" مفسر شهیر قرآن کریم(548 ق)

ابوعلي فضل بن حسن طبرسي در سال 468 ق به دنيا آمد. پس از فراگيري مقدمات در مشهد مقدس به تحصيل ادبيات عرب، قرائت، تفسير، حديث، حساب و جبر، فقه، اصول و کلام پرداخت و در آن علوم متبحر گرديد. علامه در حدود 54 سال در مشهد بود و سپس راهي سبزوار شد و به تدريس و تاليف همت گماشت. قطب الدين راوندي، ابن شهر آشوب، ضياءالدين راوندي و... از جمله شاگردان او به شمار مي آيند. همچنين اسرار الامامه، تاج الموالي و كنوز النجاح از تاليفات اوست. از ميان ده ها كتاب او، تفسير کبير مجمع البيان، به عنوان سرآمد تفاسير، مطرح گرديده است. او همچنين فقيهي وارسته و عالمي آگاه بود و محل مراجعه ي مردم واقع مي شد. سرانجام امام مفسران، پس از نزديك به هشتاد سال عمر با برکت در روز عرفه ي سال 548 ق بدرود حيات گفت. بعضي، مسموميت توسط بدخواهان را عامل درگذشت وي گفته اند. بدنش را به مشهد منتقل کرده و در جوار حرم امام رضا(ع) به خاک سپردند.

روز عرفه(روز نيايش)

روز نهم ذي الحجه به عنوان روز عرفه از اعياد بزرگ اسلامي به شمار مي رود، گرچه به اسم عيد ناميده نشده است. در اين روز خداوند تبارك و تعالي بندگان خود را به عبادت و اطاعت خود فراخوانده، و سفره ي جود و احسان خود را براي بندگان خود گسترانده است. شيطان در اين روز خوار و حقير و خشنواست. از ظهر روز نهم ماه ذي الحجه، زائران خانه ي خدا در صحراي عرفات وقوف مي کنند و براي اين وقوف، فضاي بسياري ذکر شده است. در غروب اين روز، زائران، از عرفات به مشعرالحرام مي روند و خود را براي ساير مناسك پر شکوه حج آماده مي کنند.

شهادت حضرت "مسلم" بن عقيـل "نماينده ي امام حسين(ع) در کوفه(60 ق)

مسلم بن عقيـل که از شخصيت هاي برجسته و با تقواي زمان خود به شمار مي رفت، براي ارزيابي ميزان وفاداري مردم کوفه به امام حسين(ع) به اين شهر رفته بود. زيرا مردم کوفه، طي هزاران نامه، از امام حسين براي رفتن به اين شهر و قيام عليه حکومت ستمگر يزيد بن معاويه، دعوت کرده بودند. مردم کوفه اگرچه در ابتدا به گرمي از مسلم بن عقيـل استقبال کردند، اما هنگامي که عبيدالله بن زياد که مرد ي سنگدل و بي رحم بود بر کوفه حاکم شد، کوفيان، فريب وعده هاي دروغين او را خوردند و به خاطر ترس و جهل، دست از حمايت امام حسين(ع) کشيدند و مسلم را تنها گذاشتند. در پي آن، مسلم به دست عثمان ابن زياد گرفتار آمد و به دستور آن حاکم پليد، فرستاده ي امام حسين(ع) را از بالاي دارالاماره به پايين انداختند و او را به شهادت رساندند.

تولد "کاردینال ریشلیو" سياستمدار برجسته و صدر اعظم فرانسه (1585م)

آرمان ژان دوپلس معروف به کاردینال ریشلیو، سياستمدار برجسته و صدراعظم معروف فرانسه، در 21 آگوست 1585م در پاریس به دنيا آمد. وي در جواني به تحصيل فنون سربازي پرداخت، ولي در 21 سالگي به جرگه روحانيان کاتوليك پيوست و به مقام اسقفی دست يافت. ریشلیو در سال 1614م به عضويت مجلس عوام فرانسه انتخاب شد و مورد توجه برخي مقامات دربار قرار گرفت. ریشلیو در سال 1622م به مقام معنوي کاردینالي در کليسا رسيد و دو سال پس از آن توسط لویی سيزدهم به مقام صدراعظمي فرانسه منصوب شد که تا هنگام مرگ اين سمت را حفظ کرد. ریشلیو در دوران صدراعظمي خود، پروتستان ها را سرکوب نمود و از قدرت و نفوذ اشراف و بزرگان در دولت و ايالات کاست. اما در مقابل، بر قدرت حکومت مرکزي افزود و حکومت مطلقه سلطنتي به وجود آورد. ریشلیو، نايب السلطنه فرانسه را که با حمايت او قدرت يافت تبعيد کرد و فرانسه را وارد جنگ ها ي سي ساله اروپا نمود. او علاوه بر سياست، در مسايل نظامي هم مهارت داشت و به ادبيات نيز علاقه مند بود به طوري که در اثر تشويق هاي ریشلیو، آکادمي يا کانون ادبي فرانسه شکل گرفت. در زمان صدر اعظمي ریشلیو، تمام کارها به دستور وي صورت مي گرفت و لویی سيزدهم توان مقابله با نظرات او را نداشت. ریشلیو، اکثر کارهاي خود را با جاسوسي و موديانه و به صورت زیرکانه انجام مي داد به طوري که حتي لویی سيزدهم هم از او واهمه داشت. ریشلیو در اکثر وقايع مهمي که در اروپا و به ويژه در فرانسه روي مي داد نقش داشت و در شمار يکي از برجسته ها ي شخصيت هاي عصر خود به شمار مي رفت. کاردینال ریشلیو سرانجام پس از 18 سال صدراعظمی، در 4 دسامبر سال 1642م در 57 سالگی درگذشت.

مساجد و صيانت از آنها به عنوان اماکن مقدسه، در احياء و تجليل از اين روز تلاش کنند. ارايه الگوي مناسب براي بزرگداشت هفته مسجد، تبیین مطالبات و نيازهاي مساجد، بررسي وضعيت گذشته و حال مساجد، بررسي نقش مساجد در تعامل بين دين و دولت و معرفي و قدرداني از ائمه جماعات موفق از جمله موضوعاتي است که در اين هفته مطرح مي گردد. تبیین قداست و عظمت مسجد، تکریم نیروهاي فعال در مساجد، توجه به عمران و آباداني معنوي و فزيکي مساجد، تلاش براي بهبود محتوای برنامه ها ي فرهنگي مساجد و ايجاد هماهنگي بين متوليان اين اماکن شريف نيز بايد در اين هفته مورد توجه قرار گيرند.